ЎзССР ва Ўз Компартиясининг 50 йиллиги олдидан

ЎЗБЕКИСТОН—ЯШНАГАН БЎСТОН

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21 ЙИЛ ЧИҚИШИ. № 195 (5288). | 4 октябрь, 1974 йил ● ЖУМА | Баҳоси 2 тийин.

БУГУН МАМЛАКАТИМИЗ ПОЙТАХТИ МОСКВАДА ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН КУНЛАРИ БОШЛАНАДИ.

КЎП МИЛЛАТЛИ СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ БИРЛИГИ ОЛМОСДАН МУСТАҲКАМДИР. ОЛМОС РАНГ-БАРАНГ БЎЁҚЛАР БИЛАН ТОВЛАНГАНИДЕК, ХАЛҚИМИЗНИНГ БИРЛИГИ ҲАМ УНИ ТАШКИЛ ҚИЛУВЧИ МИЛЛАТЛАРНИНГ РАНГ-БАРАНГЛИГИ БИЛАН ПОРЛАБ ТУРИБДИ, БИЗДАГИ ҲАР БИР МИЛЛАТ БАДАВЛАТ, МАЗМУНДОР, ЭРКИН ВА БАХТИЁР ҲАЁТ КЕЧИРМОҚДА.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

✦ Яқинда қардош Озарбайжон ва Тожикистон пахтакорлари вакиллари Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозда ўз мусобақадошларининг ишлари билан танишдилар. Суратда: (олдинги қаторда, чапдан иккинчи) озарбайжонлик машҳур колхоз раиси, СССР Олий Советининг депутати, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шомома ГАСАНОВА ва (ўнг томонда) Тожикистон ССР Регар районидаги Ленин номли колхоз раиси, Тожикистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Асқарали МИРЗАЕВ колхоз аъзолари ҳузурида.

●

✦ «Тошкенткабель» заводида жуда кўп миллат вакиллари меҳнат қилишади. Бир онла фарзандларидек бир ёқадан бош чиқариб ишлаётганлар орасида рус Валентин Удодов (ўнгдан) татар Фаизи Минулин, ўзбек Акрам Ҳакимов ва грек Дмитрий Урдас ўртоқлар ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришмоқда.

А. Абалян фотоси.

„УЧИТЕЛЬСКАЯ ГАЗЕТА“ РЕДАКЦИЯСИ КОЛЛЕКТИВИГА, АВТОРЛАРИ ВА ГАЗЕТХОНЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Сизларни ўқитувчининг ишончли дўсти ва ёрдамчиси «Учительская газета»нинг биринчи сони босилиб чиққан куннинг эллик йиллиги билан самимий табриклайман.

Улуғ Ленин Совет ҳокимияти тонгидаёқ ўқитувчиларни социалистик маорифнинг асосий армияси деб атади, уларни ўз фаолиятини партия билан, партиянинг ғоялари билан боғлашга даъват этди. Совет ўқитувчилари Лениннинг бу васиятига содиқ бўлиб келдилар ва содиқ бўлиб қоладилар.

Халқ ўқитувчиси — совет жамиятининг ифтихоридир. У халқ маорифи ишига фидокорона хизмат қилиш, ўз қалбининг саховати билан, олижаноб маънавий фазилатлари, болаларга меҳр-муҳаббати билан ҳамманинг иззат-ҳурматига сазовор бўлди. Партия ўқитувчининг ғоявий эътиқоди, фидокорона меҳнатига, унинг янги кишини камол топтиришга қўшаётган буюк ҳиссасига юксак баҳо беради.

«Учительская газета» ярим аср мобайнида партиянинг мактабимизни коммунистик қурилиш вазифалари билан маҳкам боғлаш, ёш гражданларни билимли, меҳнатсевар, социалистик ватанга, коммунизм идеалларига фидокорона садоқатли қилиб тарбиялашдан иборат асосий топшириғини бажаришда ўқитувчиларга актив ёрдам бериб келмоқда.

Редакция коллективига ва унинг авторлар активига янги ижодий муваффақиятлар тилайман. Партиявий принципиаллик билан, ёрқин ишонарли қилиб ёзингиз. Ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш ва ўқитиш практикасидаги илғор нарсаларнинг ҳаммасини чуқур ўрганингиз, кенг пропаганда қилингиз. Сизларнинг журналистика соҳасидаги меҳнатингиз бундан буён ҳам совет мактабини янада юксалтиришга, халқ маорифини равнақ топтиришга хизмат қилаверсин.

Л. БРЕЖНЕВ.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

1—2 октябрда СССР Министрлар Советининг мажлиси бўлиб ўтди. Бу мажлисда СССР Госплани тақдим этган СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1975 йилги давлат плани лойиҳаси ва СССР молия министрлиги тақдим этган СССРнинг 1975 йилги давлат бюджети лойиҳаси қараб чиқилди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев катта нутқ сўзлади. Ўртоқ Л. И. Брежнев халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган планининг энг муҳим кўрсаткичлари қандай бажарилаётганлигини чуқур таҳлил қилди ва беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли суратда тўла-тўкис бажариш соҳасидаги вазифаларни қўйди.

Мамлакат халқ хўжалиги, деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев, КПСС XXIV съезди белгилаб берган йўлга мувофиқ муттасил ривожланиб бормоқда. КПСС XXIV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги пленумлари қарорларини амалга ошириш соҳасида кенг кўламда олиб борилган сиёсий ва ташкилотчилик ишлари, шунингдек мамлакатда планларни ва корхона коллективлари қабул қилган муқобил планларни муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси авж олиб кетганлиги натижасида шу беш йилликнинг ўтган даврида мамлакат экономикасини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришилди.

Халқнинг турмуш даражаси тўхтовсиз юксалмоқда, ишчилар ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи ва колхозчиларнинг меҳнат ҳақи анча ўсди. Мамлакатда уй-жой қурилиши, шунингдек мактаб, касалхона ва коммунал-маиший объектлар қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. КПСС XXIV съезди белгилаб берган социал программанинг бошқа тадбирлари ҳам изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ўз нутқида айрим министрликлар ва идораларнинг ишида мавжуд бўлган камчиликлар ҳақида гапирди. Ўртоқ Л. И. Брежнев ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ишга тушириш ва ўзлаштириш билан ички хўжалик резервларидан тўлароқ фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, техника савиясини юксалтириш, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан бир қанча мулоҳазаларини айтди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш масалаларига тўхталиб ўтди, уй-жой қурилишини кенгайтириш ва бошқа социал тадбирларни амалга ошириш зарур эканлигини таъкидлади.

Мажлисда план ва бюджет лойиҳаларини кенг муҳокама қилишда СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг раислари, министрлар ва СССР ҳукуматининг бошқа аъзолари қатнашдилар.

СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети Президиумига иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг раислари, СССР министрлари ва идораларининг раҳбарлари иштирокида 1975 йил план ва бюджети лойиҳаларини ҳар бир иттифоқдош республика, министрлик ва идоралар бўйича қараб чиқишни ва шу лойиҳалар юзасидан мажлисда айтилган таклиф ҳамда мулоҳазаларни қараб чиқишни, оғир саноат тармоқларининг, қишлоқ хўжалиги, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ривожлантиришни таъминлашга, уй-жой қурилиши ҳажмларини кенгайтиришга ва бошқа социал тадбирларни амалга оширишга алоҳида эътибор беришни топширди.

Мажлис охирида СССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ А. Н. Косигин нутқ сўзлади. Ўртоқ А. Н. Косигин муҳокамаларга якун ясади, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг бир қанча муҳим проблемаларига тўхталиб ўтди ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқида қўйилган вазифалар катта аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидлади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«УЧИТЕЛЬСКАЯ ГАЗЕТА»СИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Маориф ходимларини партия ва ҳукуматнинг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва ўқитиш хусусидаги қарорларини бажаришга сафарбар қилишдаги катта хизматлари, ўқитувчиларнинг ғоявий савияси ва профессионал маҳоратини оширишда уларга ёрдам берганлиги учун «Учительская газета»си Ленин ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 йил, 2 октябрь.

ИВАНОВОДАГИ К. И. ФРОЛОВ НОМЛИ МЕЛАНЖ КОМБИНАТИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети сизларни меҳнатдаги катта ғалаба билан — тўққизинчи беш йилликда олинган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилганлиги ва беш йилликнинг охирига мўлжалланган ишлаб чиқариш ҳажми ҳамда меҳнат унумдорлиги даражасига эришилганлиги билан самимий табриклайди.

Ўтган уч йилу 8 ой мобайнида маҳсулот ишлаб чиқариш беш йилликнинг охирига мўлжалланган 25,2 процент ўрнига 34,4 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги 42 процент ўрнига 55 процент ортди. Ишлаб чиқариладиган маҳсулот хилларининг учдан икки қисми янгиланди; Бу йил газламани харидорбоп қилувчи кам ғижимланадиган ва киришмайдиган, сув юқтирмайдиган ва бошқа хил махсус ишлов берилган 30 миллион метрдан зиёд газлама тўқиб чиқарилди.

Бу муваффақиятлар партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг кенг кўламдаги ташкилотчилик ва сиёсий ишлари натижаси, бутун коллективнинг фидокорона ижодий меҳнати, социалистик мусобақани кенг авж олдириш, янги техника ва технологияни муваффақиятли суратда ўзлаштириш, илғор меҳнат методларини жорий қилиш, ишлаб чиқариш маданиятини юксалтириш натижасидир.

КПСС Марказий Комитети сизнинг коллективингиз ишлаб чиқаришда янгидан-янги муваффақиятларга эришади, КПСС XXIV съездининг халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш ҳақидаги директиваларини бажариш учун курашнинг олдинги сафларида бораверади, деб ишонч билдиради.

Л. БРЕЖНЕВ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН РЕСПУБЛИКА КОМСОМОЛ ЁШЛАРИНИНГ ШАНБАЛИГИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг 1974 йил 5—6 октябрда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб комсомол-ёшларнинг республика шанбалигини ўтказиш тўғрисидаги таклифини маъқуллайдилар.

Область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига комсомол-ёшлар республика шанбалигини ташкилий ва сиёсий жиҳатдан юксак савияда ўтказиш, шанбаликда — иш жойларида, пахта теримида, шаҳар ва ишчи посёлкаларини ободонлаштириш ишларида, металлом ва макулатура йиғишда комсомоллар ва барча ёшларнинг актив қатнашишларини таъминлаш учун зарур чораларни кўриш таклиф этилди.

Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область, шаҳар ва район ижроия комитетларига республика шанбалигини ўтказишда зарур амалий ёрдам кўрсатиш—иш жойини белгилаш, шанбалик иштирокчиларини транспорт воситалари, керакли техника ва асбоб-ускуналар билан таъминлаш вазифаси топширилди.

Республика, область, шаҳар ва район газета редакцияларига, радио ва телевидениега газета саҳифалари ва радио ҳамда телевидение эшиттиришларида шанбаликка тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишнинг боришини кенг ёритиш таклиф этилди.

Комсомол-ёшлар шанбалигидан тушган пул маблағи спорт базалари, улуғ ватан урушининг комсомол-қаҳрамонлари ёдгорликлари қурилишига ва интернационал дўстлик клубларини кенгайтиришга сарфланади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МУХБИРЛАР ПОСТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

БИР КУНДА 9,9 ПРОЦЕНТ

Қуйи Чирчиқ районидаги машъал хўжалик «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози пахтакорлари 1 октябрь куни йиллик планнинг 9,9 проценти миқдорида пахта териб топширдилар. Бир кунда терилган пахта 1266 тоннани ташкил қилди.

Ульянов номли, «Тинчлик» ва Навоий номли бўлимларда бир кунда 10,19 — 10,78 процент миқдорида пахта терилди. Терим суръатини оширишда илғор механик-ҳайдовчилар муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Н. Тўлаганов. А. Орзиқулов, Субҳи Чачи каби механик-ҳайдовчилар машина билан пахта теришда энг юқори кўрсаткичга эришмоқдалар.

Хўжаликда пахта терими зўр уюшқоқлик билан олиб борилаётганлиги учун 6 кунда йиллик пахта тайёрлаш плани 52 процент бажарилди.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 3 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — шудгор қилинган майдон (гектар ҳисобида), иккинчи стун — планнинг бажарилиши (процент ҳисобида)

Калинин	4005	43,2
Орджоникидзе	2646	33,4
Чиноз	4487	31,8
Юқори Чирчиқ	3714	21,5
Оҳангарон	620	12,3
Қуйи Чирчиқ	2931	11,9
Бўстонлиқ	370	8,8
Бекобод	2372	8,4
Бўка	1758	6,9
Оққўрғон	1137	5,0
Пискент	690	4,0
Янгийўл	633	4,0
Ўрта Чирчиқ	1020	3,9
Область бўйича	26383	12,1

ЮБИЛЕЙ ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 3 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери, учинчи стун — машина терими, бир кунлик ўсиш, тўртинчи стун — мавсум бошидан бери

Юқори Чирчиқ	7,44	71,23	8.64	75,24
Бекобод	3.52	70,12	4,40	73,06
Оққўрғон	4,91	66,17	5,94	70,14
Бўка	3,92	64,30	4,23	65,73
Янгийўл	3,88	62,29	4,87	46,20
Пискент	4,26	61,60	4,72	61,49
Қуйи Чирчиқ	9.04	59,28	11,10	69,25
Ўрта Чирчиқ	4,07	58,06	5,56	70,48
Чиноз	3,81	53,24	4,75	46,44
Область бўйича	4,77	62,84	6,10	66,35

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 3 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — халқ хўжалик план топшириғи, (тонна ҳисобида), иккинчи стун — бир кунда топширилган тонна, учинчи стун — план-топшириқнинг бажарилиши (процент ҳисобида)

Пискент	925	29	22,7
Бекобод	11530	166	15,5
Юқори Чирчиқ	1240	29	10,0
Янгийўл	1260	11	5,4
Оққўрғон	2290	39	4,1
Ўрта Чирчиқ	8620	22	4,1
Қуйи Чирчиқ	8490	113	2,9
Бўка	2855	4	1,6
Чиноз	790	—	0,6
Область бўйича	38000	413	7,8

ЎзССР ва Ўз Компартиянинг 50 йиллиги олдидан

ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

Самарқанд, 1925 йил. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг эълон қилиниши. И. Душкин фоторепродукцияси.

«Ўзларининг фидокорона ватанпарварлик меҳнатларининг ажойиб якунлари билан ҳақли равишда фахрланаётган Ўзбекистон меҳнаткашлари чексиз ташаккур ҳисларини изҳор қилганлари ҳолда шуни яхши биладиларки, хўжалик ва маданий қурилишдаги жуда катта ютуқларнинг ҳаммасига ленинча коммунистик партия, СССРнинг қардош халқлари, аввало улуғ рус халқи туфайли эришдилар, улуғ рус халқининг беғараз ёрдами ва дўстликдаги доимий вафодорлиги кўп миллатли мамлакатимизнинг барча халқлари учун илҳомбахш ўрнак бўлиб келмоқда».

(Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг «Ўзбекистон Совет Социалистик республикасининг ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллиги тўғрисида»ги қароридан).

Социалистик жамият қуриш эзгу ниятини ҳамжиҳатликда амалга оширмоқ учун кўп миллатли ягона совет давлати — СССРга ихтиёрий бирлашган иттифоқдош, тенг ҳуқуқли республикаларнинг қардош оиласида бундан 50 йил муқаддам Ўзбекистон ССРнинг ташкил этилганлиги ўзбек халқининг ва республикадаги барча меҳнаткашларнинг тарихида жуда катта воқеа бўлди. Бу мамлакатимизда пролетар интернационализми принциплари тантана қилганлигини, ленинча миллий сиёсат изчиллик билан амалга оширилганлигини кўрсатувчи яққол далиллардан бири бўлди.

Ўлкамиз меҳнаткашлари ярим аср мобайнида ленинчи коммунистик партиямиз раҳбарлигида жуда катта тарихий йўлни — феодализмдан капитализмни четлаб, социализмга ўтиш йўлини босиб ўтдилар. Ўзбеклар диёрининг қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Зулмат қўйнидаги тун билан қуёш ёғдусига чўмган кундузи бир-биридан қанчалик фарқ қилса, ҳозирги Ўзбекистон ҳам собиқ мустамлака Туркистонидан шунчалик фарқ қилади.

Инсониятнинг қўҳна тарихи учун 50 йил бир дақиқага тенг. Бироқ, СССР халқларининг дўст, ҳамкор ва ҳамфикр бўлган кўпмиллатли монолит оиласида кечган бу ярим аср республикамиз меҳнаткашлари учун ниҳоятда катта аҳамиятга эгадир. Ленин ғоялари билан ёритилган, Коммунистик партия раҳбарлигида босиб ўтилган бу ярим аср бутун бир даврга тенгдир.

Бу — ўтмишда патриархал ишлаб чиқариш усули ҳукмрон бўлган феодал тартиблар ўлкасини социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари мустаҳкам қарор топган суверен Совет республикасига айлантириш йиллари бўлди.

— Бу — саноати бор-йўғи бир нечта ярим ҳунармандчилик корхоналаридан иборат ўлкани қудратли, замонавий индустрия республикасига айлантириш йиллари бўлди.

— Бу — ўтмишда омоч билан кетмон асосий иш қуроли ҳисобланган майда, қашшоқ, деҳқон хўжалиги ўлкасини юксак даражада механизациялашган бақувват колхоз ва совхозлар республикасига айлантириш йиллари бўлди.

Бу — ўтмишда аҳолиси деярли ёппасига саводсиз, нодонлик ва жаҳолат ўлкасини мактаблар, олий ўқув юртлари ва илмий муассасаларнинг кенг тармоғи вужудга келтирилган, ўз ривожининг асосий йўналиши жиҳатдан социалистик, шаклан миллий ва ўзининг руҳи ҳамда характери жиҳатидан интернационалистик маданият барқ уриб яшнаган, талантли олимлар, адабиёт ва санъат арбобларининг кўп сонли отряди

ДЎСТЛИГИМИЗНИНГ

ўсиб етишган ёппасига саводхон республикага айлантириш йиллари бўлди.

Бундай ўзгаришлар Совет Шарқидаги ҳамма халқлар ҳаёти учун характерлидир. Совет қардошлиги, унинг ҳаётбахш кучлари шундай зафарларга эриштира олди. Ҳозирги кунда Совет Ўзбекистони биринчи даражали замонавий саноатга, кўп тармоқли ва юксак даражада ривожланган қишлоқ хўжалигига, илғор социалистик маданиятга эга бўлган индустрлашган — колхозлашган қудратли республикадир.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси ўзбек халқини социал, иқтисодий ва миллий зулмдан озод қилди. Ўзбекистон меҳнаткашларини янги турмуш қуришнинг кенг ва порлоқ йўлига олиб чиқди. Лекин миллий зулм ва тенгсизлик оқибатларини бартараф этиш учун адолатли қонунлар қабул қилишнинг ўзигина кифоя қилмас, бунинг учун илгари эзилиб келган миллатлар ва элатларнинг иқтисодий ҳамда маданий қолоқлигига барҳам бериш зарур эди. Шу сабабли миллатларнинг — ўтмишдан сарқит бўлиб қолган ҳақиқий тенгсизлигини тугатиш вазифаси партиянинг асосий мақсадларидан бири бўлди.

Партия Ленин ташаббуси билан миллий чекка ўлкаларни иқтисодий, маданий ва социал-сиёсий жиҳатдан ривожлантириш тадбирларини жадал амалга оширди. Бу борада мамлакатнинг нисбатан ривожланган районлари, аввало, рус халқи, унинг ишчилар синфи дўстона ёрдам ва ҳамкорликнинг, интернационал бурчга садоқатнинг мислсиз намуналарини кўрсатдилар. Россиянинг беғараз ёрдами ўлкадаги туб миллатлар ишчилари ва деҳқонларининг революцион ғайрат-шижоати, жанговар қаҳрамонлиги, меҳнатдаги ташаббуси билан қўшилиб, пировард натижада эксплуататор синфлар устидан ғалаба қозонишни, социализм ва коммунизм ғояларининг тантанасини таъминлади.

Ўзбекистон ССРда социалистик индустриялашга аввал бошданоқ республика экономикасини ривожлантириш манфаатлари билан бутун мамлакат экономикасини ривожлантириш манфаатларини, яъни миллий манфаатлар билан интернационал манфаатларни уйғун равишда бирга қўшиб олиб бориш принципи асос қилиб олинди.

Партиянинг азми, халқларнинг революциянинг оловли йилларида тобланган ленинча дўстлиги даъвати билан Москва ва Ленинграддан, Урал шаҳарларидан, мамлакатнинг бошқа саноат марказларидан бошқа Ўрта Осиё республикалари қатори Ўзбекистонга нефть маҳсулотлари, тошкўмир, чўян, пўлат, бинокорлик материаллари, машиналар, станоклар, электр моторлар ва бошқа асбоб-ускуналар кўплаб юборила бошлади. Бинобарин Ўрта Осиё республикаларига кўпгина фабрика ва заводлар текинга берилди. Марказий саноат районларидан юборилган тажрибали ишчилар, инженерлар, олимлар ва хўжалик ходимлари ўз билимларини маҳаллий ходимларга ўргатдилар.

1930 йил июлида марказий шаҳарлардан Ўзбекистон республикасига 300 малакали тўқувчи юборилди, кейинги йили эса Фарғона тўқимачилик комбинатида ишлаб чиқаришни яхши йўлга қўйиш учун инженер ва техниклардан 140 киши шу корхонага келди. Ленинграддан юборилган 40 кишидан иборат юқори малакали металлист «Ташсельмаш» заводи коллективини вужудга келтирган асосий ядро бўлди.

Совет Ўзбекистонини индустриялаштириш йилларидаги қардошларча ёрдам ва ҳамжиҳатликни тасдиқловчи жуда кўп конкрет мисолларни келтириш мумкин. Маълумки, урушдан олдинги беш йилликлар гиганти — «Чирчикстрой» республикамизни индустриялашнинг ёрқин саҳифаларидан биридир. Ана шу гигантнинг бунёдга келишига бутун мамлакат ёрдам берди, десак сира муболаға бўлмайди. Урал ва Сибирь корхоналари меҳнаткашлари металл, ёғоч ва бошқа ускуналарини ўз вақтида етказиб бердилар. Умуман мамлакатнинг 200 га яқин завод ва фабрикаси Ўзбекистон буюртмаси бўйича «Чирчикстрой» учун зарур ускуна ва материалларни тайёрлаб берди.

Капиталистик Ғарбда индустриялаш учун 150 йил керак бўлган эди. Коммунистик партиянинг илмий асосланган доно миллий сиёсати, СССР халқларининг қудратли оиласи аъзоларининг беғараз ёрдами ва кўмагида Совет Шарқи республикалари, жумладан Ўзбекистон ССР, бу улкан ишни атиги 30 йилда амалга ошира олдилар.

Рус халқи ва СССРдаги бошқа халқларнинг жуда катта ёрдами билан Ўрта Осиёдаги ҳамма республикалар қатори Ўзбекистонда ҳозирги замон ишчилар синфи вужудга келди ва камол топди. Бу ленинча миллий сиёсатнинг буюк ғалабаларидан биридир.

Ҳозир республикамизда саноатнинг юздан ортиқ тармоғи мавжуд бўлиб, бу тармоқлар сифат жиҳатидан янги негизда ишлаётган 1200 га яқин йирик корхонани бирлаштирб турибди. Ўзбекистон ССР ҳозирда экспорт қилиш учун 100 дан ортиқ турдаги маҳсулотни етказиб бермоқда ва бу маҳсулотларни дунёнинг 70 мамлакати сотиб олмоқда.

Республикамиз қишлоқларида коллективлаштириш асосида рўй берган туб революцион социалистик ўзгаришларда ҳам кўп миллатли иттифоқ давлатининг мадади, қардош халқлар кўмаги, ёрдами салмоқли бўлган. СССРда барпо этилган ватан машинасозлиги Совет Шарқининг бошқа республикалари қатори Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини ҳам зарур асбоб-ускуналар ва машиналар билан таъминлаб турди. Партиянинг қарорига мувофиқ, Москва, Ленинград, Иваново-Вознесенск ва бошқа саноат марказларининг катта ҳаётий тажрибага эга, сиёсий чиниққан ишчиларидан 25 минг киши колхоз ҳаракатининг ташкилотчилари ва раҳбарлари сифатида қишлоқда ишлаш учун юборилди. Шулардан 433 киши Ўзбекистонда иш олиб борди. Йигирма беш мингчи ишчилар ўзлари билан бирга бой ташкилотчилик тажрибасини,

ХАЗИНА

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ олтин тўйига муносиб меҳнат тўёналари тайёрлаш ишқида бугун кечагидан кўпроқ, унумлироқ ишлар эканмиз, беихтиёр яқин ўтмишни ўйлайман. Даласига тариллаб келган биринчи тракторни кўрганида ҳайратдан ёқа ушлаган ўзбек деҳқони қўлида бугун мўъжизалар ҳал этиляпти.

Узоққа бормай, ўзим истиқомат қилаётган шаҳарнинг ривожи, атрофимдаги ҳамкасбларимнинг бунёдкорлик ишлари тўғрисида ҳикоя қилсам кифоя. Заррада қуёш акс этганидек, комбинатимиз коллективининг фидокорона меҳнатларида, қўлга киритаётган улкан ютуқларида республикамиз ҳаётининг бир бўлаги ўз аксини топган. Олмалиқ кон-металлургия комбинати наинки республикада, бутун Иттифоқда йирик саноат корхоналаридан бири ҳисобланади. Комбинат шаҳарда ва шаҳар атрофида кенг қулоч ёзган. «Қалмоққир» кони комбинатнинг битта тармоғигина холос. Мен бу ерда анчадан буён ишлайман. Урушдан кейинги йилларда ҳам бизда чет эллардан келтирилган машина ва механизмлар ишлатилар эди. Эндиликда эса юқори унумли экскаваторларимиз, қудратли машиналаримиз ҳар қандай чет мамлакат машиналаридан устун.

Кон-хазина. Хазинатопар essential кончиларимизнинг турмуш фаровонлиги ҳам кейинги йилларда беқиёс даражада юксалди. Бизлар учун ҳозирги кунларда барча маданий-маиший шароитлар муҳайё этилган. Кончиларнинг ҳар бир хонадонида радиоприёмниклар, телевизорлар, холодильник ва кир ювиш машиналари мавжуд. Уларнинг ҳаммасига совет даврида ленинча миллий сиёсатнинг тантана қилиши натижасида эришилди.

Эрғаш ПЎЛАТОВ,
Олмалиқдаги кон-металлургия комбинатининг экскаватор машинисти, КПСС XXIV съездининг делегати.

150 ЙИЛ ЎРНИГА 30 ЙИЛ

СЕРҚУЁШ республикамизнинг саноати совет ҳокимияти йилларида мисли кўрилмаган тез суръатлар билан ривожланмоқда. Коммунистик партиянинг кундалик ғамхўрлиги, совет халқларининг қардошларча бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги натижасидир бу. Шуни айтиш кифояки, экономикани индустрлаштиришнинг ҳозирги даражасига етгунча бор-йўғи 30 йил вақт кифоя қилди. Капиталистик Ғарб учун эса бир ярим аср лозим бўлди.

АЙНИҚСА саноатимиз Улуғ Ватан урушидан сўнг собит қадамлар билан юксалмоқда. 1940 йилга нисбатан саноат ишлаб чиқариш ҳажми ўн бараварга яқин ошди. Ҳозир республикамизда саноатнинг юздан ортиқ тармоғи бор. Йирик корхоналар сони 1300 та. Кўпгина муҳим саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш 1913 йилдагига нисбатан минглаб баравар, электр энергия ҳосил қилиш эса 7100 баравардан кўпроқ ортди. Эндиликда республикамизнинг барча шаҳар ва қишлоқлари меҳнаткашлари Ильич нуридан баҳраманд бўлмоқдалар.

Бир вақтлар энг оддий иш қуролларидан ҳатто кетмонни ҳам чет эллардан харид қилишга мажбур бўлган ўзбек халқи эндиликда ўз корхоналарида тайёрланаётган турли-туман саноат маҳсулотлари билан жаҳон бозорида тобора кенг ўрин эгалламоқда. Йигирув, пилталаш, пахта териш машиналари, тракторлар, трансформаторлар, кабеллар, химия асбоб-ускуналари, электрик асбоб-анжомлар ва бошқа шу каби жуда кўп маҳсулотларимиз бутун дунёга машҳур ва манзур. Қаҳрамон кишиларимиз қўлидан чиқаётган бундай машина ва асбоб-ускуналарни Болгария, Югославия, Куба ва бошқа қатор социалистик мамлакатлар, Ҳиндистон, Афғонистон, Туркия, Эрон, Мексика, Сомали ва бошқа ривожланаётган мамлакатлар кўплаб харид қилмоқдалар. Ҳа, революциядан илгари қолоқ ва қашшоқ, ночор ҳисобланган бугунги Ўзбекистон Осиё ва Африкадаги ўз мустақиллигини қўлга киритиб, ривожланиш йўлидан бораётган ёш мамлакатларга ҳар томонлама моддий-техник ёрдам кўрсатмоқда. Бизнинг мутахассисларимиз уларга ҳар соҳада техник ёрдам кўрсатишяпти.

Заводимиз республиканинг энг кекса корхоналаридан бири ҳисобланади. Унинг ишчилари Ўзбекистонда революциянинг ғолиб чиқиши учун жон олиб, жон бериб курашдилар. Шу олижаноб мақсад йўлида кўплаб қурбонлар бердилар. Лекин эндиликда ана шу қурбонларнинг зое кетмаганлигини кўриб турибмиз. Саноатимизнинг равнақи билан ҳақли равишда фахрланамиз ва ғурурланамиз. Партиямизнинг тарихий XXIV съезди қарорлари, тўққизинчи беш йиллик план режалари амалга оширилгач, саноатимиз янада юксак маррани эгаллайди. Ана шу порлоқ истиқбол ҳар биримизни янада зўр ғайрат билан меҳнат қилишга ундамоқда. Биз бундан буён ҳам она-Ватанимиз бахт-саодати, халқимиз фаровонлиги йўлида ҳормай-толмай меҳнат қиламиз.

А. ҚОДИРОВ,
Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Н. М. МУРОДОВНИНГ ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Сурхондарё область партия комитетининг собиқ биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Нуриддин Муродович Муродовнинг республика экономикаси ва маданиятини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматларини эътиборга олиб ва унинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қарор қилдилар:

Партия, совет ва жамоат ташкилотларининг

Сурхондарё область Шеробод районидаги «Дўстлик» совхозига;

Наманган шаҳридаги 25-ўрта мактабга;

Тошкент шаҳри кўчаларининг бирига Нуриддин Муродов номини бериш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинсин.

Тошкент шаҳар ижроия комитети ва Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига марҳумнинг қабрида бюст ўрнатиш топширилсин.

РЕСПУБЛИКАМИЗнинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевнинг порлоқ сиймоси ўзбек халқи қалбидан ҳеч вақт ўчмайди. Айниқса ота билан бирга ишлаш бахтига муяссар бўлган кишилар хотирасида ота ўз халқига сидқидилдан хизмат қилиш, Коммунистик партия, коммунизм ишига чексиз садоқатли бўлишнинг ёрқин намунаси сифатида ўчмас из қолдирган.

ЙЎЛДОШ ОХУНБОБОЕВ 1885 йили Марғилонда камбағал деҳқон оиласида дунёга келди. Жуда ёшлигиданоқ меҳнаткашлар билан текинхўр бойлар ўртасидаги нотенгликни ҳис эта бошлади, батрак, чоракор, қора ишчи бўлиб ишлади. Ҳаётининг машаққатли, жабрли кунларини халқ қатори бошидан кечирди.

У 1921 йили Коммунистик партия сафига кирди. Шундан кейин Йўлдош Охунбобоев ҳаётида янги давр бошланди. У ўзининг бутун кучи ва ғайратини, ёниб турган қалб ҳароратини халқ бахт-саодати йўлига бахшида этди.

Ўзбекистон Советларининг биринчи таъсис съезди (1925 йил, февраль) Йўлдош Охунбобоевнинг Коммунистик партия ишига чексиз садоқати, омма орасидаги жуда катта обрўси ва ташкилотчилик қобилиятларини ҳисобга олиб, уни республика Марказий Ижроия Комитетининг раиси қилиб сайлади Йўлдош Охунбобоев бу вазифада умрининг охиригача — 18 йил ишлади.

Отани республикамиз шаҳар ва қишлоқларида, колхоз ва совхозларда, корхоналар ва зарбдор қурилишларда — ҳамма жойда яхши билишар, ғоятда ҳурмат қилишарди. У ҳамма вақт ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг энг азиз меҳмони эди.

Ота чиндан ҳам халқ оқсоқоли, ҳамма ишга бош-қош раҳбар, бутун меҳнат фаолияти, куч-ғайратини халқ ишига бағишлаган эди. Йўлдош Охунбобоев 1926 йили ер-сув ислоҳати ўтказувчи Республика комиссиясининг раиси сифатида кенг миқёсда иш олиб борди. Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш бошланган биринчи кунларданоқ у деҳқонларни колхозларга бирлаштириш учун кураш олиб борган жонкуярларнинг бири бўлди. Йўлдош ота республикамизни индустр-

ХАЛҚ ОҚСОҚОЛИ

лаштиришда катта роль ўйнади, маҳаллий миллат вакилларидан ишчи кадрлар, техник ва инженерлар тайёрлаш учун олиб борилган катта ташкилотчилик ишларига бошчилик қилди.

Ўзбекистонда маданий революция ўтказиш, мактаблар, кинотеатрлар, маданий-оқартув муассасаларининг турли-туман тармоқларини ривожлантиришда, ўзбек аёлларини озодликка чиқаришда, янгича турмуш ва социалистик муносабатларни қарор топтиришда катта хизмат кўрсатди.

Катта Фарғона канали қурилиши кунларида Йўлдош Охунбобоев қурувчилар орасида бўлиб, уларни фидокорона меҳнатга даъват этди. Унинг оташин нутқлари, шахсий намунаси қурувчиларни янги-янги зафарларга чорлаб турди.

Отанинг халқ ва партия олдидаги хизматлари юксак қадрланди. У Ленин ордени ва икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

Йўлдош Охунбобоев партия солдати эди. У ВКП(б) XIV, XV, XVI, XVII ва XVIII съездларининг делегати бўлди.

1941 йил декабрида Й. Охунбобоев Ўзбекистон меҳнаткашларининг фронтга борган делегациясига бошчилик қилди. Делегация жангчи ва командирларга ўзбек халқи номидан совға-салом олиб борди. Бироқ Йўлдош ота фашизм устидан қозонилган буюк ғалабамиз шодиёнасини кўра олмади.

Йўлдош Охунбобоев ҳамиша омманинг ҳаётий манфаатлари, орзу-умид ва интилишлари билан яшади, курашди. Шу боисдан у халқнинг чексиз меҳр-муҳаббатига сазовор бўлган инсон эди. Ҳамма уни ўзига яқин олиб: «Ота» деб атарди.

Биз Йўлдош ота Охунбобоевнинг қўл остида кўп йил ишлаш шарафига муяссар бўлганмиз. У билан бирга ишлаган ўртоқлар ҳали-ҳалигача отанинг донолиги, халқпарварлиги, сезгирлиги, камтарлиги ва меҳнатсеварлигини гапириб юришади. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раисидек масъулиятли лавозимда бўлишига қарамай, ота аппарат ходимлари билан доимо юракдан суҳбатлашар, оталарча ғамхўрлик қилар, республикамиз экономикасининг истиқболлари тўғрисида тўлиб-тошиб гапирар эди. У кишилар билан суҳбатлашганда ҳамма вақт софдил, камтар бўлишни ўргатар, халқ бахт-саодати учун ҳалол ва фидокорлик кўрсатиб, меҳнат қилишга даъват этарди.

Ажойиб коммунист, халқнинг содиқ фарзанди Йўлдош Охунбобоевнинг номи абадий барҳаётдир.

Ўзбекистон меҳнаткашлари бутун умрини мамлакатимизда коммунизм учун кураш ишига бағишлаган атоқли революционер, давлат ва партия арбоби Йўлдош Охунбобоевнинг порлоқ сиймосини қалб тўрида абадий сақлайдилар.

КОММУНИСТИК партиянинг содиқ фарзанди Йўлдош Охунбобоев Лениннинг миллий сиёсат тўғрисидаги фикрларини мунтазам равишда амалга ошириб борди. Меҳнаткашлар оммасини пролетар интернационализми руҳида тарбиялашда бутун куч ва ғайратини аямади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР Олий Совети Президиумининг собиқ хизматчилари: Н. А. КАПУСТЯНСКИЙ, С. БОЙМУРОДОВ, С. МАҚСУДОВ, Н. ҒИЁСОВ, О. САЪДУЛЛАЕВ, Ш. ЭШОНОВА, А. ШОРАҲМЕДОВ, Ё. МОРДУХАЕВ.

▲ Илм-фан тараққиёти республикамиз экономикасининг жадал суръатлар билан ривожланиб боришида муҳим омилдир. Суратда: пойтахтдаги Охунбобоев номли пахта тозалаш заводининг марказий технология лабораторияси катта лаборанти Нина Фролкина иш устида. М. Нуриддинов фотоси.

КОММУНИЗМ САРИ!

ЎзССР ва Ўз Компартиянинг 50 йиллиги олдидан

ҚУДРАТЛИ КУЧИ

хўжаликни юритишнинг илғор методларини олиб келишди. Уларнинг ёрдамида колхозлар учун кўплаб миллий кадрлар тайёрланди, деҳқонларнинг турмуши ўзгарди, қишлоқлар маданий қиёфа касб этди. Бундан ташқари, Россия Федерациясидаги энг катта саноат корхоналарининг коллективлари айрим округлар ва районларни оталикка олдилар.

Масалан, Москва тўқимачилари Қашқадарё округига, Тверь ишчилари Ғиждувон районига, Иваново ишчилари Андижон округига оталиқ қилдилар ва ҳоказо. Иваново областн меҳнаткашлари Ўрта Осиё республикаларига ёрдам учун маблағ тўпладилар. 1929 йил охирларида йиғилган 300 минг сўмга тракторлар колоннаси ташкил этилади. Орадан кўп ўтмай «Ивановоликлардан совға» деган сўзлар ёзилган алвон билан безатилган тракторлар Ўзбекистон пахта далаларида жавлон уриб, деҳқонларимиз меҳнатини енгиллатди.

Коммунистик партия ва Совет давлати умумиттифоқ имкониятларини рационал тақсимлаб, Ўзбекистоннинг эндигина тузилган колхозларига катта моддий ва ташкилий ёрдам кўрсатдилар. 1930 йилда колхозларнинг йирик хўжалик қурилишларини маблағ билан таъминлаш мақсадида 12 миллион сўмдан зиёд давлат кредити очилди. Республикага ўн минг тонналаб минерал ўғит ташиб келтирилди. 1930—1933 йиллар мобайнида Совет давлати пахтачиликни ривожлантиришга 432 миллион сўмга қадар маблағ сарфлади.

Совет ҳокимияти йилларида қишлоқ хўжалиги тубдан ўзгариб кетди. Ҳозир Ўзбекистонда 1009 йирик колхоз ва 463 та бақувват совхоз бўлиб, бу хўжаликларда ҳамма дала ишларини асосан машиналар бажармоқда.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг бош ва етакчи тармоғи — пахтачилик мисли кўрилмаган даражада юксалди. Бу соҳани равнақ топтиришга Волгоград, Харьков, Челябинск, Владимир тракторсозлари, ўз тажрибаларини бажонидил ўртоқлашиб, қимматли маслаҳатларини аямаган мусобақадош Тожикистон, Озарбайжон, Туркманистон, Қозоғистон ва Қирғизистон пахтакорлари катта ҳисса қўшдилар.

Ярим аср мобайнида республикамиз маданий ҳаётида чинакам революцион ўзгаришлар рўй берди. **«Маданий революция тўғрисидаги ленинча ғояларнинг тантанаси,**— деб таъкидланади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорида,— **ўзбек халқини дунёнинг юксак маданиятли халқлари сафига чиқариб қўйди».**

Энг адолатли, халқчил, демократик ижтимоий тузум туфайли ўзбек маданиятининг инсонпарварлик анъаналари социалистик идеаллар ва муддаолардан баҳра олиб, янги ҳаёт бошлади. Натижада Совет Ўзбекистони ёппасига саводхон, фани, адабиёти ва санъати юксак даражада ривожланган республикага айланди.

Ҳозир республикамизда 7167 кундузги умумий таълим мактаби бўлиб, уларда 3400 мингдан кўп ўқувчи таълим олмоқда. Революциядан илгари олий ўқув юрти бўлмаган ўлкада эндиликда 42 олий ва 177 ўрта махсус ўқув юрти мавжуд. Уларда 400 мингдан ортиқ киши таҳсил кўрмоқда.

Республикамизда маданий революцияни амалга оширишда ҳам қардош халқларнинг, айниқса рус халқининг кўмаги муҳим роль ўйнаган. Совет ҳокимиятининг дастлабки йиллариданоқ бу ерга Марказий Россиядан мактаб инвентарлари, дарсликлар ва бошқа анжомлар юборила бошлади. Фақат 1919 йилнинг охирида марказдан 2500 мактаб ва 25 кутубхона учун ўқув қўлланмалари ва адабиётлар келтирилди. Шу билан бирга юқори малакали ўқитувчилар, фан, санъат, адабиёт, маданий-оқартув муассасалари ходимлари ёрдамга отланишди. Айни замонда Москва, Ленинград ва бошқа йирик шаҳарларнинг олий ўқув юртлари маҳаллий миллат вакилларидан юқори малакали кадрлар тайёрлаб бера бошладилар. Масалан, 1922 йилда РСФСР шаҳарларининг институт ва техникумларида ўқиш учун 600 киши юборилди. 1923—1924 ўқув йилида эса туркистонлик 734 студент Москва ва Ленинградда таълим олди.

В. И. Ленин Декрети билан 1920 йилда Туркистон Давлат университетининг очилиши маданий қурилишда Ўзбекистонга кўрсатилган оғаларча ёрдамнинг айниқса ёрқин намунаси бўлди. Ўрта Осиёда олий таълимнинг сарчашмаси бўлган бу университетда таълим-тарбия ишларини йўлга қўйиш учун 1912—1920 йилларда мамлакатнинг марказий шаҳарларидан ўз ихтиёрлари билан ўқитувчилар ва профессорлар келишди. Лабораториялар учун ускуналар, ўқув қўлланмалари ва адабиётлар 65 вагонга юкланиб Тошкентга келтирилди. Республикамизда олий таълимгина эмас, шу билан бирга илмий-тадқиқотлар маркази — Ўзбекистон Фанлар академияси тарихи ҳам шу дорилфунундан бошланган.

Юқорида Совет Ўзбекистонида янги ҳаёт асосларини барпо этиш ва равнақ топтиришда СССР халқлари қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлиги қандай катта роль ўйнаганини тасдиқловчи факт ва мисоллар уммонидан айримларинигина келтирдик. Умуман, **Ўзбекистонда ривожланган социалистик жамият қуриш тарихи бошдан оёқ совет халқларининг қардошларча ҳамкорлиги, биргаликдаги меҳнати ва беғараз ёрдамлари тарихидан иборатдир.**

Ленинча миллий сиёсат асосида, бутун совет халқининг зўр ғайрат билан қилган меҳнати туфайли СССРда эски Россияда жуда оддий тушунча бўлган қолоқ миллий чекка ўлка деган тушунчани мутлақо йўқотишга эришилди. «Бу,— деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев СССРнинг 50 йиллигига бағишланган докладида,— **партиямизнинг ажойиб ғалабаси, социализмнинг, халқлар социалистик дўстлигининг ғалабасидир...»**

Миллий чекка ўлкалар қолоқлигини тугатиш, уларни жадал ривожлантириш учун зарур ёрдам беришни, бу борада зўр куч-ғайрат сарфлаш, ҳатто қурбонлар беришга тайёр бўлиб туришни В. И. Ленин Россия пролетариатининг олий интернационал бурчи, деб васият қилган эди. Ўртоқ Л. И. Брежнев СССРнинг 50 йиллиги тўғрисидаги докладида ана шу васият шараф билан бажарилганига юксак баҳо бериб шундай дейди: **«Рус ишчилар синфи, рус халқи бу бурчни шараф билан бажардилар. Аслида бу—бутун бир синфнинг, бутун бир халқнинг интернационализм йўлида кўрсатган шонли жасорати бўлди. Ватанимизнинг ҳамма халқлари ана шу жасоратни ҳеч қачон унутмайдилар».**

Ҳозирда биронта миллат, биронта республика, шу жумладан Ўзбекистон ҳам, коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо қилиш борасидаги улкан вазифаларни фақат ўз кучлари билангина ҳал қила олмайди. Масалан, Тошкент электротехника ва кабель заводлари мамлакатимиздаги 100 та корхона билан яқиндан ҳамкорликда ишлайди. Тошкент авиация заводига эса бошқа иттифоқчи республикаларнинг 400 га яқин корхонаси турли деталлар етказиб беради.

Совет халқлари интернационал қардошлиги ва бир-бирларига беғараз ёрдамининг кучи 1966 йилда Тошкент бошига тушган табиий офат-зилзила оқибатларини тугатиш жараёнида ўзининг бутун улуғворлиги ва қудратини яна бир бор яққол намоён қилди.

Ўзбек халқи ҳам қардош халқлар олдида қарздор бўлиб қолмаётир. У Ватан урушининг даҳшатли йилларида республикага кўчириб келтирилган 90 та фабрика ва заводни уларнинг коллективлари билан биргаликда ўз бағрига олди ва жойлаштирди, фронт атрофидаги районлардан кўчириб келтирилган ўн минглаб аёллар, кексалар ва болаларга ўз туғишганлари каби бошпана берди. Кейинги йилларда республикамиз туркманларнинг сув босган шаҳри Чоржўй ва Грузия пойтахти Тбилиси шаҳрига, Қирғизистон ва Доғистоннинг зилзиладан зарар кўрган шаҳарларига ёрдам берди.

Хуллас, ҳозир СССРда ўз меҳнати самараларини, табиий бойликларини, ибратли тажрибасини, омилкор мутахассисларини ўзаро баҳам кўрмаётган, барча қардош республикаларда яратилаётган моддий неъматдан, маънавий бойликдан фойдаланмаётган биронта иттифоқчи республика йўқ. СССР халқлари қардошлик оиласи ҳаётининг ўзига хослиги, халқларимиз дўстлигининг қудратли кучи, амалда воқе бўлаётган социалистик интернационализм ана шундан иборат.

Мамлакатимизда қайси миллатга мансублигидан қатъий назар синфий манфаатлар ва мақсадларнинг муштараклиги билан бирлашган меҳнат аҳлларининг буюк биродарлиги туғилиб, мустаҳкамланди. Инсоният тарихида мисли кўрилмаган муносабатларни ўзида мужассамлаштирган халқларнинг ленинча дўстлиги таркиб топди. Шу дўстлик Ватанимиздаги 100 дан ортиқ миллат ва халқларнинг равнақини таъминлади. Шу дўстлик коммунистик келажагимиз муваффақиятларининг гаровидир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев СССР 50 йиллиги юбилейи минбаридан туриб айтганидек, бу дўстлик — бизнинг бебаҳо мулкимиздир. Социализмнинг ҳар бир совет кишиси дилига жуда азиз бўлган энг катта ғалабаларидан биридир. Биз, совет кишилари бу дўстликни ҳамиша кўз қорачиғидек асраймиз.

Т. НАЖМИДДИНОВ,
тарих фанлари кандидати.

ОЙДИН ЙЎЛ

СОВХОЗИМИЗ меҳнат аҳли республикамиз ва Ўзкомпартиянинг 50 йиллик тантанаси арафасида бутун куч-ғайратларини далаларда етиштирилган мўл пахта ҳосилини йиғиб-териб олишга қаратмоқдалар. **Бу йил давлатга 9000 тоннадан ортиқ пахта топшириш, ҳосилдорликни 36 центнерга етказишга қарор қилганмиз.** Ҳозир далаларимизда 70 дан ортиқ «зангори кема» тинимсиз жавлон урмоқда. Кунлик суръат 6—7 процентдан кам бўлмаяпти.

Пахтачиликни кейинги йилларда мисли кўрилмаган даражада юксалтиришга ҳаракат қилмоқдамиз. Қишлоқ хўжалигини механизациялашда ўзаро дўстлик, ҳамкорлик катта самара бермоқда. Совет ҳокимияти йилларида қишлоқ хўжалиги янада кўтарилди. Рус, украин, ўзбек, қозоқ, туркман, тожик ва бошқа миллатларнинг дўстларча ёрдами ўзаро ҳамкорлиги орқасида деҳқончиликда улкан муваффақиятларга эришилмоқда. Бугунги кунда Ўзбекистон пахтакорлари ўзлари етиштирган «оқ олтин» билан фахрланадилар. Пахта ҳақиқатан ҳам олтин. Ундан 200 хилдан ортиқ маҳсулот тайёрланади. Ана шу пахтани етиштирган, элимиз дастурхонига мўл-кўл ноз-неъмат етказиб бераётган ўзбек деҳқонининг шон-шуҳрати ортиб бормоқда.

ПАХТАКОРЛАР, ишчилар, чорвадор ва механизаторлар улуғ эзгу билан яшамоқдалар. Улар республикамизнинг олтин тўйига муносиб совға ҳозирлаш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ватанимиз пойтахти Москвада ўтказиладиган Ўзбекистон кунлари ана шундай меҳнат кўтаринкилиги жўш урган бир пайтга тўғри келганлиги биз пахтакорларни янада ғайрат билан ишлашга, зиммага олинган улкан социалистик мажбуриятни шараф билан бажаришга ундамоқда.

ОБЛАСТИМИЗ пахтазорларида минглаб «зангори кема» жавлон урмоқда. Ҳар бир «зангори кема» бункеридан 8—10 тоннадан ошириб дурдона тўкишга эришилмоқда. Совхозимизда ҳам ана шундай улкан муваффақиятни қўлга киритаётган механизатор деҳқонлар оз эмас.

Сайфи Қўшмуродов бошлиқ бригада коллективи бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил кўтаришни мўлжаллаб иш юритмоқда. Бригадада ҳар куни давлатга йиллик планнинг 10 проценти миқдорида пахта топширилмоқда. Алихон Акромов бошлиқ бригада коллективининг ҳам юбилей йилида кўзлаган марралари юксак. Улар гектар бошига 45 центнердан пахта етказиб бериш, барча ҳосилни «зангори кема»лар ёрдамида йиғиб олишга ҳаракат қилмоқдалар.

Бу йил далаларимизда ҳақиқатан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Бугунги кунда ёз бўйи қилинган меҳнат самараси кўзга яққол ташланмоқда. Баъзи бригада ва звеноларда биринчи теримдаёқ 30 центнердан ошириб ҳосил йиғиб олинаётир. Толик Бугримов бошлиқ звено коллективи совхозда биринчилар қатори ғалаба рапортига имзо чекдилар, улар биринчи теримдаёқ ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил йиғиб-териб олиб, улкан маррани қўлга киритишди. Пахтакорларнинг нияти камида 40 центнердан дурдона териб олишдир.

ЭЛЛИК йил ичида улкан муваффақиятлар қўлга киритилганлигини ушбу кичик мақолада санаб улгуролмаймиз. Шунинг учун ҳам мен гапни совхоз меҳнаткашларининг шу кеча-кундузда қўлга киритаётган муваффақиятларига қаратдим. Совхозимизда турли миллат кишилари бир оила аъзоларидек иноқ ва аҳил яшайдилар, меҳнат қиладилар. Ҳозир хўжалигимизда 25 дан ортиқ миллат оға-инилардек бир мақсад йўлида, бир орзу-умид билан меҳнат қилмоқда. Коммунистик партия, совет ҳукуматининг оталарча ғамхўрлиги, ленинча миллий сиёсат тантасининг ёрқин ифодасидир бу.

Жума ЭЛЧИБОЕВ,
Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг директори.

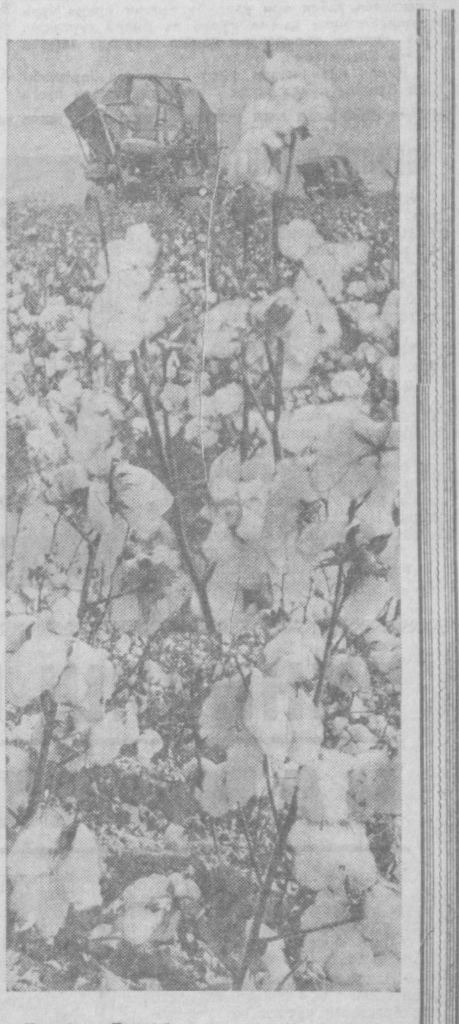

Суратда: Республикамиз пахта далаларининг шу кунлардаги кўриниши. Мукаммал, қудратли замонавий машиналарнинг иш унуми мисли кўрилмаган даражада ошиб кетди.

АРГАНЧИ ЖАМОЛИ

РАЙОН ижроия комитетида қишлоқ Советининг раисаси Жибек ЕЛИБОЕВАни табассум билан қарши олишди.

— Сизни бу ерга чақиришимиздан мақсад, мукофот билан табрикламоқчимиз. Эртага область ижроия комитетига бориб медалларни олиб келасиз, — деди у.

Раисанинг ҳаяжонланаётгани шундоққина сезилиб турарди.

— Қанақа мукофот ўзи, ҳали ишимиз якунига анча борку, таажжубда тикилди Ж. Елибоева.

Секретарь мукофот мазмунини тушунтирар экан, ҳали шошманг, бу мукофот учун тўй қилиб берасиз», — дея ҳазиломуз гап қотди.

Катта равон йўлдан учиб бораётган автобус Жибекка туғилиб ўсган, эндиликда эса ўзи бошчилик қилаётган она қишлоғининг жамолини кўз-кўз қилди.

Илгари мана бу саф тортиб турган шинам турар-жойлар фақат орзу эди холос. Эндиликда биргина «Правда» колхозининг ўзида янги уйларга кўчиб чиқмаган колхозчи оилалари жуда кам қолди... Қишлоқда аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳам яхши йўлга қўйилган. Клуб, маиший хизмат кўрсатиш павильонлари, савдо объектлари меҳнаткашлар учун катта қулайлик яратмоқда.

Бундай шароитга аҳоли ўзининг шижоатли меҳнати билан жавоб беряпти. Ўтган йили қишлоқда ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланиш шиори олға сурилди. Натижада бутун қишлоқ бўйлаб ер фондини ошириш учун кураш бошланди. Эски боғлар бузилиб янги экин майдонига айлантирилди. Қишлоқ Совети бу ишга раҳбарлик қилди. Депутатлардан О. Қистовбоев, И. Кимлар ер очиш ишларида ташаббус кўрсатдилар.

ЕРНИ ардоқлаш умумхалқ ишига айланди. Арганчиликлар 14 гектар янги ерни қишлоқ хўжалик оборотига киритдилар. Бу майдонлардан кўплаб пахта, каноп ва жўхори пояси олинди. Ерга ер қўшиш учун авж олдирилган мусобақада ғолиб чиққан Арганчи қишлоқ Совети эса Бутуниттифоқ Халқ хўжалик ютуқлари виставкасининг бронза медали билан тақдирланди.

С. ҲАСАНОВ.
Юқори Чирчиқ райони.

САЛОМАТЛИК — ТУМАН БОЙЛИК

БИЗДА инсон саломатлигини муҳофаза қилиш умумдавлат ишига айланган. Зотан, совет кишисининг узоқ умр кўриши учун нимаики керак бўлса ҳаммаси муҳайё.

Инқилобдан олдин бу ҳақда гап бўлиши мумкинмиди? Асло! Тошкентнинг ўтмиши ва ҳозирги куни мисолида бу катта тафовутни яққол кўришимиз мумкин. Мана бу рақамларга эътибор қилинг-а! Улуғ Октябрь революциясидан илгари шаҳримизда унча катта бўлмаган 12 та даволаш муассасалари бор эди, холос. Улар бор-йўғи 278 та ўринга эга эди. Бу — бир. Иккинчидан, шаҳар аҳолисига атиги 40 врач, 115 медицина ходими тиббий хизмат кўрсатарди. Юқумли касалликларга қарши кураш олиб борилмасди.

Совет ҳокимияти йилларида медицина тармоқлари кенгайиб кетди. Шу кунларда Тошкентда 430 даволаш-профилактика муассасаси ишлаб турибди. Саккиз минг врач, 16 мингдан ортиқ медицина ходими тиббий хизматга бел боғлаган. 12 та туғруқхона, 14 та консультация, кўплаб соғломлаштириш санаторийлари аёлларимиз соғлиғидан кўз-қулоқ бўлиб турибди.

Бу ўсиш, улғайиш рақамлари кишини қувонтиради. Биз шифокорларни тағин ҳам куч-ғайрат билан меҳнат қилишга илҳомлантиради.

З. ЭРГАШЕВ,
Тошкентдаги 3-шаҳар касалхонасининг бош врачи, олий категорияли хирург.

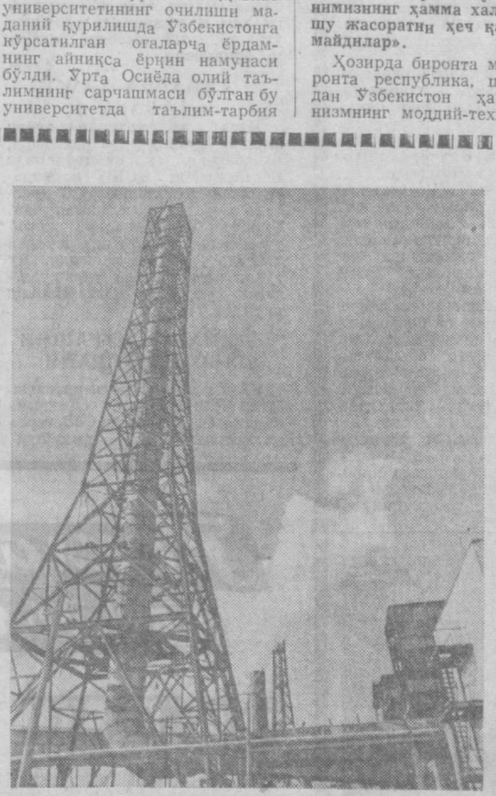

Республикамиз индустрияси ўтган тарихий 50 йил ичида мисли кўрилмаган суръатлар билан гуркираб ўсди. Бундан бир йил илгари ишга туширилган Олмалиқ химия комбинатининг иккинчи навбати ҳам республикамиздаги йирик саноат корхоналари сафидан ўрин олди.

А. Абалян фотолари.

ПАРТИЯГА

Ҳаёт йўлин ёритувчи қуёшим,
Ҳақ йўли одил, доно ишбошим.
Кеча-кундуз ғамхўр, буюк йўлбошчим,
Курашларда шижоатли партиям.

Сен бош бўлдинг,
Юртим бўлди гулистон,
Гулистонки таърифи йўқ бир бўстон.
Ботирларинг мадҳи ўзи зўр достон!

Ҳар бир ишда саодатли партиям.
Дунё қойил,
Бугун баланд қўлимиз,
Қуёш янглиғ нурафшондир йўлимиз.

Гулзор бўлди, ҳатто дашту чўлимиз,
Сен туфайли инобатли партиям.
Мангу балқи,
Тоғдай юксал

Топ камол,
Элу юртим қучаверсин бахт-иқбол!
Сен бор бўлсанг, халқим кўрмас ҳеч завол,
Улуғ раҳбар, матонатли партиям!

Р. ЮНУСАЛИЕВ.

АССАЛОМ, МОСКВА

Комил ЯШИН,
Ўзбекистон ёзувчилар союзининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МЕН яна қадрдон пойтахтимиз, ўн беш қардош республика халқларининг юрак томири туташган жонажон шаҳримиз Москвадаман. Москванинг оҳанграбоси бор. Ҳар сафар бу гўзал шаҳарга келсам, дунёга янги келган кишидай яшариб кетаман. Қалбимда битмас-туганмас туйғулар мавж уради. Қадимий Кремль қуббаларида мангу порлаб турган ёрқин юлдузларга, халқларимизнинг доно йўлбошчиси Коммунистик партиянинг Съездлар саройига боқсам, бугунги порлоқ ҳаётимиз кўз олдимдан бир-бир ўтади, эртанги истиқболимиз тасаввуримда жонланади.

ДОҲИЙМИЗ Ленин юрган кўчалардан, у мангу ором олаётган мавзолей қошидан, совет адабиётининг асосчилари бўлган Максим Горький, Владимир Маяковский кезган кўчалардан ўтсам, дилимда беқиёс ифтихор ва ғурур туяман.

Дарвоқе, яқинда бу ерда СССР ёзувчилар союзи I съездининг 40 йиллигига бағишланган улкан анжуман бўлиб ўтган эди. Маълумки, СССР Ёзувчилар союзининг I съездини кўп миллатли совет адабиётининг оқсоқоли Алексей Максимович Горький бошқарган. Буюк устоз совет адабиётининг беқиёс гуркираб яшнашини, унинг ажойиб вакилларининг етишувини ва кўпайиб боришини орзу қилган эди. Дарҳақиқат устоз орзуси рўёбга чиқди. Мамлакатимиз адабиёти гуллаб-яшнади, равнақ топди. Шу жумладан ўзбек совет адабиётининг камолини ҳам қувонч билан айтиш мумкин.

Бугунги кунда Москвада Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг шонли 50 йиллигига бағишланган Ўзбекистон кунлари ўтказилмоқда. Мен ҳам ана шу унутилмас кунлар иштирокчисиман. Бу кунлар давомида Москва шаҳридаги саноат корхоналарида, заводларда, китобхонлар даврасида учрашувлар ўтказамиз. Шуниси қувончлики, Москвага ҳар доим мана шундай шодиёна кунларда ташриф буюраман. Илгарилари ҳам бир неча бор халқимиз қучган зафарларни саноат ва қишлоқ хўжалик соҳасидаги ютуқларимизни кўз-кўз қилганмиз. Адабиёт ва санъатимиз камолини намойиш этганмиз. Бу гал ҳам пахтакорларимиз, ишчи ва хизматчиларимиз, санъаткорларимиз вакиллари москваликларни серқуёш республикамизнинг 50 йил ичида эришган зафарлари билан таништиради.

Ассалом, Москва!

МАЪРИФАТИМИЗ ПАРВОЗИ

«ҲОЗИРГИ вақтда Туркистон ўлкасида 141 та мактаб бор. Шаҳарда 84 та ва қишлоқда 57 та» деб хабар қилган эди «Туркистанская правда» газетаси 1923 йил 27 апрель сонида.

НИМАСИНИ айтасиз — статистикада шу рақамлар қайд қилинган эди, холос. Аммо, ўша вақтдаёқ ўзбек ери узра билимнинг ёрқин нури ёйилаётганини ҳамма кўриб ва билиб турганди. Бу нурнинг аломатлари ҳамма нарсада намоён бўла бошлаганди.

Нурли кўринишлар яхши натижалар берганлиги бугунги кунда жуда аниқ ва равшан кўзга ташланиб турибди. Туркистонда янги мактабни тузиш эски конфессиональ мактабни тугатиш билан бирга олиб борилди. Айни вақтда совет мактабини қуриш вазифаси эски ўқув-тарбия жараёнини тубдан ўзгартиришни талаб қилди.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг биринчи съездида партия ва совет давлатининг атоқли арбоби М. И. Калинин республика коммунистларининг навбатдаги вазифалари ҳақида тўхталиб, босмачиларга қарши курашдан сўнгги энг муҳим вазифа халқ маорифи эканлигини алоҳида таъкидлади. Ўзбекистон коммунистларининг иккинчи съездида ҳам халқ маорифига катта аҳамият берилди. 1925 йилда бизда 981 та мактаб бор эди.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА мактаблар сони тобора орта борди. 1925 йилдан 1929 йилгача ўрта ҳисобда йилига янгидан 287 та мактаб очилиб турди.

1930—1931 ўқув йилидан бошлаб ҳамма жойда умумий мажбурий бошланғич таълим жорий этилди. Кейинчалик янги стабель дарсликлар яратилди. Бу эса ўқув-тарбия ишларининг яхшиланишига имкон берди. 1938 йилнинг март ойида Ўзбекистон Педагогика илмий текшириш институти ишлай бошлади. Бу илмий марказ кейинчалик Ўзбекистон педагогика фанлари илмий текшириш институти номини олди.

ХУЛЛАС, ўтган ярим аср халқ маорифи тараққиётида улкан ютуқлар йиллари бўлди. Серқуёш диёримиз ёппасига саводхон ўлкага айланди.

СССР Олий Совети «СССРда халқ маорифининг аҳволи ҳамда умумий ўрта, ҳунар-техника, ўрта махсус ва олий таълимни янада такомиллаштириш чоралари тўғрисида» қабул қилган қарор, халқ маорифи тўғрисида тасдиқланган қонун Асосларининг ғоят муҳимлигини шарҳлаб ўтиришнинг ҳожати бўлмаса керак. Булар мактабга умумхалқ ғамхўрлигининг яққол ифодасидир.

Тўққизинчи беш йилликнинг охирига бориб, ўрта умумий таълимга тўла ўтилади. Бу, мактабларнинг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш, ўқув-тарбия ишларини намунали йўлга қўйиш ва шунга ўхшаш муҳим вазифалар билан узвий боғлангандир. 1975 йилга бориб, республикамизда 796 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар қурилади. Мактабгача тарбия муассаларида 299 минг ўрин, жумладан, колхозлар томонидан 330 минг ўқувчи ўрни ва мактабгача тарбия муассасаларида 160 минг ўрин ишга туширилади.

Улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин ишчи ва деҳқонларнинг болалари кенг равишда олий маълумот оладиган мамлакатнинг миллий ўлкаларида туб халқ фарзандлари олий маълумот олиш имкониятига эга бўладиган вақт келишини орзу қилган эди. Доҳий орзуси тўла амалга ошди. Серқуёш республикамиз мисолида, илм-фан камолати ва истиқболида буни яққол кўриб турибмиз.

С. РАЖАБОВ,
СССР Педагогика фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси, профессор.

ЮБИЛЕЙ ОБЪЕКТЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун йил бошидаёқ қизғин кураш бошлаган пойтахт бунёдкорлари шу кунларда қурилиш суръатини янада жадаллаштирмоқдалар. Айниқса, юбилей объектларидаги ишлар энг тезкор усуллар билан олиб борилянти. Суратларда: (чапда) 17 қаватли «Ўзбекистон» меҳмонхонаси яқин кунлар ичида фойдаланишга топширилади. , Луначарский номли кўчада қад ростлаган 54 квартирали турар-жой биноси яшаш учун тахт қилиб қўйилган. гражданхаво флоти Ўзбекистон бошқармасининг Пролетарский ҳамда Жуковский номли кўчалар муюлишидаги маъмурий биноси ҳам муддатидан анча илгари қуриб биткazилди. В. Таран фотолари.

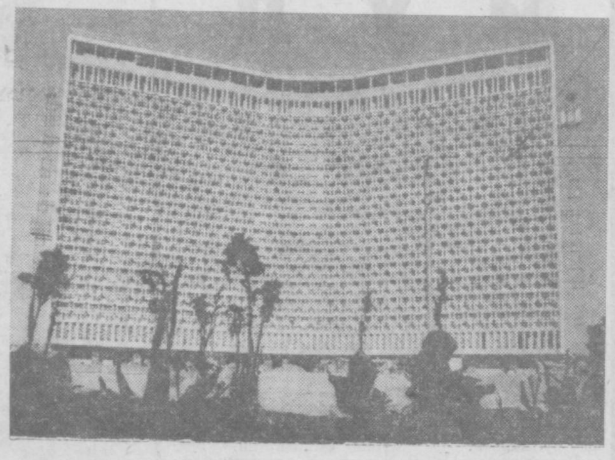

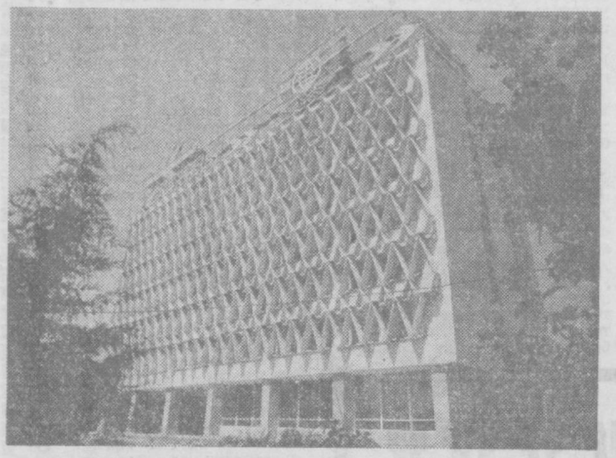

ЧИНИҚИШ ВА КАМОЛОТ

Юбилей йилида ўтказилаётган мусобақалар СССР халқлари VI ёзги спартакиадасига тайёргарлик кўришда ўзига хос бир босқич бўлиб хизмат қилмоқда.

«Пахтакор» жамияти СССР халқлари VI спартакиадасига тайёргарлик кўриш ва республика юбилейини муносиб кутиб олиш учун бир қанча тадбирларни амалга оширмоқда. Шулардан бири область ёшлари ўртасида спортнинг 11 туридан ўтказилган қишлоқ спорт ўйинларидир. Спорт ўйинлари юксак кўтаринкиликда ўтиб улкан оммавийлик касб этди.

Область спорт ўйинларида энг яхши кўрсаткичлирга эришган спортчилардан Республика ўйинларида қатнашувчи терма команда тузилда. Областимиз вакиллари Ўзбекистон қишлоқ спортчиларининг тўртинчи марта ўтказилган бу анжуманида велоспорт, шашка, классик кураш, чавондозлик, фарғонача кураш, енгил атлетика каби турларда ғалаба қозониб, умумкоманда ҳисобида биринчи ўринни олдилар.

Бундан ташқари республикада дастлабки марта Тошкент область пахтакор совхозларининг спартакиадаси ҳам ўтказилди. Спартакиада «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти Тошкент область Совети ва область совхозлар тресты томонидан уюштирилди. Совхозларнинг спортчилари енгил атлетика, кўпкураш, шахмат, шашка, волейбол, футбол бўйича куч синашдилар.

Спартакиадага қадар совхозларда ички зона мусобақалари бўлди. Бу беллашувларда совхозларнинг 2 мингдан зиёдроқ ишчиси баҳс юритди. Зона мусобақалари давомида 11 киши биринчи разряд нормативини, 125 қатнашчи эса оммавий разряд нормативини бажарди. Спортчиларнинг 75 проценти «саломатлик» комплексининг турли босқичлари нишонларига сазовор бўлди. Энг яхши спорт кўрсаткичларига эришган совхоз учун эса битта юк машинаси ажратилди.

Областимиз қуйи физкультура коллективлари юксак маҳоратли ва оммавий разрядли спортчилар тарбиялаб етиштиришда ҳам қувончли натижаларга эришмоқдалар. Йил бошидан бери жамиятимиз пландаги 4 та ўрнига 6та СССР спорт мастери тайёрлади. Спорт мастерлигига номзодлар ва биринчи разрядли спортчилар тайёрлаш план-топшириғи ҳам муддатидан илгари адо этилди. Оммавий разрядлар ва ГТО нишондорлари тайёрлаш плани эса ошириб бажарилди. Бу йил жамиятимизнинг 11мингдан ортиқ аъзоси оммавий разрядли, 13 минг киши эса ГТО нишондори бўлди.

Энди биз матлубот жамиятларининг область спартакиадасини, Узсельхозтехника»нинг биринчи спартакиадасини ўтказмоқчимиз. Бу тадбирлар ҳам, шубҳасиз, республика юбилейига бағишланади. Айни пайтда жамиятимиз пахта байрамига ҳам қизғин ҳозирлик кўрмоқда.

Областимизда номдор физкультура коллективлари оз эмас. Орджоникидзе районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон», Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», Бўка районидаги «Бўка» совхозлари, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози ва бошқа қатор хўжаликларда оммавий-физкультура ва спорт ишлари яхши йўлга қўйилган, спортчиларнинг шуғулланишлари учун барча шароитлар яратиб берилган.

Лекин ҳамма хўжаликларда ҳам спорт бундай ардоқланмаяпти. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, «Винсовхоз» тресты, шунингдек айрим хўжаликлар физкультура ва спортга айтарли аҳамият қилмайдилар. Тўғри, булар физкультура ва спорт масалаларини тез-тез муҳокама этиб, қарорлар қабул қиладилар. Аммо бу қарорлар қоғозда қолиб кетаверганидан сўнг улар кимга керак?! Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз ва Жданов номли совхозда, Пискент районидаги Калинин номли колхоз ҳамда Оҳангарон районидаги 2-«Оҳангарон» ва 4-«Оҳангарон» совхозларида худди шундай бўляпти. Бу хўжаликларда физкультура инструкторлари бор-у, аммо улардан бошқа мақсадларда фойдаланиляпти.

Эндиликда физкультура ва спорт ишларини янада оммалаштириш, спортчилар маҳоратини ошириш, спорт базаларини кенгайтириш ва уларни кадрлар билан тўла таъминлаш асосий вазифамиздир. Жамиятимиз республика партия-хўжалик активи қарорлари асосида ўз ишини қайта ташкил этиб, эришилаётган ютуқлар кўламини янада кенгайтиравера ди.

О. ҲОЖИХОНОВ,
«Пахтакор» жамияти область советининг раиси.

АҲОЛИ ЭҲТИЁЖИ УЧУН

Республикамиз пойтахти маҳаллий саноат корхоналари коллективлари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида аҳоли эҳтиёжлари учун кўплаб турли-туман буюмлар етказиб бериш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Шаҳар маҳаллий саноат бошқармаси коллективи шу йилнинг тўққиз ойлик планини муддатидан анча илгари 25 сентябрда тўла адо этди. Бу муваффақиятга 1-«Чевар» тикувчилик фабрикалари, кўн-галантерия буюмлари фабрикаси коллективлари муносиб ҳисса қўшдилар. Улар тўққиз ойлик маҳсулот реализация қилиш планини анча ортиғи билан адо этишди. Рўзғор электр буюмлари заводида маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Яқинда корхона пластмасса буюмлари устига металл ёпиштириш бўйича замонавий вакуум линияси олди.

Р. КОСТИКОВ.

Ўзбекистон иттифоқ кўзгусида

СССР халқ хўжалик ютуқлари виставкасининг бош виставка комитети ва дирекцияси Ўрта Осиё республикалари ва Молдавия ССРнинг юбилейлари муносабати билан шу йил сентябрь-октябрь ойларида виставка залларини янги экспозициялар билан безатди. Виставка залларида Ўзбекистон учун алоҳида павильон тайёрланган бўлиб, унда республиканинг саноати, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданиятининг равнақи қизиқарли акс эттирилган.

ЎЗБЕКИСТОН меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилида коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Давлатга пахта сотиш социалистик мажбурияти муваффақиятли бажарилди. Она-Ватан Ўзбекистон ССРдан қарийб беш миллион тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди.

Шу кунларда виставканинг «Деҳқончилик» павильонида ҳар гектар суғориладиган ердан унумли фойдаланишга доир хилма-хил экспонатлар бор. Қишлоқ хўжалигининг механизациялаштирилиши, химиялаштирилиши ва мелиорация ишларининг кенг кўламда йўлга қўйилиши деҳқончиликда рекорд кўрсаткичларни қўлга киритишга имкон бермоқда. Жумладан Тошкент областининг жуда кўп колхозлари ҳар гектар ер ҳисобига катта даромад олиш, чорвачиликни ривожлантириш юзасидан катта ютуқларга эришмоқдалар. Бу хўжаликлар кўп тармоқли бўлиб, хилма-хил деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштирмоқдалар, ободончилик ишлари ҳам йўлга қўйилган.

Областдаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози мисолида намойиш қилинган кўрсаткичлар айниқса диққатга сазовордир. Кейинги беш йил ичида совхозда пахта ҳосилдорлиги гектаридан 30 ўрнига 40 центнерга кўтарилди. 1 центнер пахта етиштириш учун бу хўжаликда 2,3 ўрнига 1,6 ишчи куни сарф бўлмоқда. Бу хўжаликка бағишланган экспонатларда бошқа хилма-хил ажойиб мисолларни кўриш мумкин.

Қуйи Чирчиқ районидаги «Огонёк» боғдорчилик-виночилик совхозига ҳам анча ўрин берилган. Ер ости сувлари юза бўлган тошлоқ ерларда жойлашган бу хўжалик боғдорчиликни ривожлантиришда ажойиб ютуқларга эришмоқда. Ўтган йили совхоз боғбонлари катта майдонларда мўл мева ва узум етиштириб, ҳар гектар ердан 135 центнердан мева ва 128 центнердан узум йиғиб олишга муваффақ бўлдилар.

Тошкент области хўжаликлари экспонатларини виставка қатнашчилари қизиқиб томоша қилмоқдалар.

М. ЛАРЬКИН,
виставка методисти.

Жаҳон янгиликлари

ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

РАБОТ, 2 октябрь. (ТАСС). **Иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик тўғрисида тузилган Совет-Марокаш битимига мувофиқ, СССР мамлакат табиий ресурсларини ўрганишда Марокаш томонига ёрдам беради.**

Шу йилнинг июнида бу ерда имзоланган шартномага кўра, Марокашнинг шимолида биргалашиб геологик-қидирув ишлари ўтказилади. Бу—Скур конида (Марказий Марокаш) тадқиқотлар ўтказиш учун совет мутахассислари группаси яқинда бу ерга келди. Бу ерда билдирилаётган фикрларга кўра, шу соҳада Совет-Марокаш ҳамкорлигининг қулай истиқболлари бор. Бундай ҳамкорлик икки мамлакат ўртасида иқтисодий муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашнинг яна бир далилидир.

Марокашда СССРнинг ёрдами билан қурилган муҳим иқтисодий объектлар ишга тушди: мамлакатда катта Жерадин иссиқлик электр станцияси саноат кўламида ток беряпти, Драа дарёсида гидроэнергетика комплекси қурилди, Ант-Адел тўғонида янги гидроэлектростанция қуриб битказилмоқда. Касабланка ва Агадир шаҳарларида хўл мева ва сабзавот сақланадиган катта-катта порт музхоналари қурилмоқда.

ХАЛҚАРО СЕМИНАР

БРАТИСЛАВА. 2 октябрь. (ТАСС). **«Фашизм ва урушга қарши курашувчи ёшлар,—адабий асарларнинг саҳифаларида» мавзуидаги халқаро семинар ўз ишини бошлади.**

Семинарда Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Руминия, Совет Иттифоқи ва Чехословакия ёшлар нашриётларининг вакиллари қатнашмоқдалар.

Я. ГОВОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛАГОС, 2 октябрь. (ТАСС). **Миллий тараққиёт иккинчи планини бажариш чоғида Нигериянинг иқтисодий ўсиш суръатлари йилига 10 процентдан ошди, деди федерал ҳукумат бошлиғи Якубу Говон.**

У мамлакат мустақиллигининг 14 йиллиги муносабати билан миллатга мурожаат қилиб, федерал ҳукуматининг келгуси беш йилликдаги капитал маблағлари 20 миллиард найрни — шу беш йилликдагидан қарийб 10 баравар кўп маблағни ташкил этмоғи лозим, деди.

Федерал ҳукумат бошлиғи мамлакатда янги конституцияни ишлаб чиқиш учун махсус орган тузилади, деди. Айни маҳалда Я. Говон Нигерия миллий бирлигини сақлаш ва мустаҳкамлаш мақсадида ҳокимият граждан ҳукумати қўлига илгари эълон қилинганига кўра 1976 йилда эмас, балки бир мунча кейинроқ топширилади, деди.

СУРИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ

ДАМАШҚ, 2 октябрь. (ТАСС). **Бу ерда 26 сентябрдан 28 сентябргача Сурия Коммунистик партиясининг 4-съезди бўлиб ўтди.** Съезд ишида Сурияда ва чет мамлакатларда ишлаб турган барча партия ташкилотларидан сайланган 169 делегат, шунингдек, маслаҳат овози билан 6 делегат иштирок этди.

Съезд иши жараёнида партиянинг 3-съезди чақирилганидан буён ўтган давр ичида мамлакат ва партия ҳаётида рўй берган энг муҳим воқеалар тўғрисида Сурия Компартияси Марказий Комитети Бош секретари Холид Багдошнинг доклади тингланди, партия программасининг лойиҳаси муҳокама этилиб, қабул қилинди. Марказий Комитетнинг ва ревизия комиссиясининг янги состави сайланди.

Марказий Комитет бош секретарининг доклади ва программа лойиҳаси юзасидан ўтказилган умумий мунозарада сўзга чиққан делегатлар партия сиёсатини ва программанинг асосий қоидаларини қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор этдилар.

Делегатлар КПССга табрикнома йўлладилар.

Съезд партия уставига киритилган бир қанча тузатишларни муҳокама этиб, қабул қилди.

Боливия. Кейинги кезларда нарх-навонинг бир мунча ошиши меҳнаткашлар ҳаётини янада қийинлаштириб юборди. Гурунч, кофе, шакар нархлари икки-уч марта ошди. Гўшт, ёғ, сут сингари маҳсулотларни эса кўпчилик оилалар камдан-кам харид қиладиган бўлди. Транспорт ҳақи ҳам 60 процентга қимматлашди. Бу ҳол сўзсиз халқнинг норозилигига сабаб бўлмоқда. Намойишларда кенг халқ оммаси нарх-наво ошишига қатъий норозилик билдирмоқда. Суратда: Ла-Пасда ишчилар уюштирган намойиш қатнашчилари.

АДН-ТАСС фотоси.

Ахборот спорт

ЧЕМПИОНЛАР КУБОГИ УЧУН

Ўтган йилги мамлакат чемпиони «Арарат» чемпионлар кубоги учун ўтказилаётган мусобақаларнинг ним чорак финалига чиқди. Ереван футболчилари Норвегияда ғалаба қозонишгандан кейин ўз майдонларида «Викинг» командаси билан бўлган такрор учрашувни ҳам ҳужумкорлик услубида ўтказиб, 4:2 ҳисобида ғалабага эришишди.

САФАРДА ҲАМ ҒАЛАБА

Киев динамочилари кубок эгалари кубоги учун дастлабки мусобақани ўз майдонларида Болгариянинг ЦСКА командаси билан ўтказишиб, 1:0 ҳисобида ғалаба қозонишган эди. Украин футболчилари жавоб учрашувида ҳам ана шундай ҳисобда устун келишди. Бу тўпни ҳам аввалги учрашувдагидек ҳужумчи Олег Блохин киритди.

«ДИНАМО» КУРАШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

УЕФА кубоги учун қатнашаётган Москванинг «Динамо» командаси Швецияда «Эстерс» коллективига 2:3 ҳисобида ютқазган эди. Динамочилар ўз майдонларида эса 2:1 ҳисобида ғолиб келишди. Тўпларни Еврюжихин (13-минутда), Свенссон (48-минутда) ва Петрушин (69-минутда) киритишди. Икки учрашув натижасига кўра динамочилар ним чорак финалга чиқишди.

* * *

Москванинг «Спартак» командаси эса Югославияда «Вележ» коллективига 0:2 ҳисобида ютқазиб мусобақалардан чиқиб кетди.

БИРИНЧИ ГРУППА ПЕШҚАДАМЛАРИ

Мамлакат биринчилиги учун биринчи группада пешқадамлик қилаётган Москванинг «Локомотив» Минскнинг «Динамо», Куйбишевнинг «Крылья Советоз» командалари навбатдаги турда ғалаба қозонишди. Пойтахт футболчилари «Нефтчи» командасини 2:0, «Крылья Советов» «Таврия»ни 3:2, Минск командаси Кутаиси футболчиларини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратишди. Бу уч команда группада пешқадамлик қилмоқда.

Редактор ўринбосари:
Р. УМАРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4IX да **Марварид изловчилар,** 5IX да **Севги ва қилич.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4IX да **Тарих тилга кирди,** 5IX да **Абу Райҳон Беруний.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4IX да **Хотинимнинг эри.** 5IX да **Ҳижрон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **ЮРИЙ ДУРОВ ИШТИРОКИДА «ДУСТЛИК ҚАНОТИДА» цирк томошалари.**

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари институтнинг катта ўқитувчиси Ш. Аҳмаджоновага отаси **Юсуф АҲМАДЖОНОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«Ўқитувчи» нашриёти коллективи нашриёт ходими **Мавжуда ЙУЛДОШЕВАнинг** бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р. 03778. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64634 А—2646.